

Ενα ταξίδι γνώσης

Στην είσοδο της Ιεράς Θεολογικής Σχολής της Χάλκης, οι δεκάδες μαθητές από σχολεία της Κωνσταντινούπολης, της Ελλάδας και της Κύπρου, μαζί με τους καθηγητές τους, στάθηκαν για μία αναμνηστική φωτογραφία. Ήταν μια κορυφαία στιγμή του Διεθνούς Μαθητικού Συνεδρίου, που διοργάνωσαν και φέτος το ιστορικό Ζωγράφειο Λύκειο της Πόλης και τα Εκπαιδευτήρια Ε. Μαντουλίδη της Θεσσαλονίκης. Φέτος, το μαθητικό συνέδριο ήταν αφιερωμένο στον «Κωνσταντινουπόλιτη» Γιώργο Θεοδοκά και συσπείρωσε πολλά σχολεία, συγγραφείς, καθηγητές και διανοουμένους. **Σελ. 8**

Πέντε ημέρες με τον ελληνισμό της Πόλης

Η «Κ» βρέθηκε στο μαθητικό συνέδριο του Ζωγραφείου Λυκείου, με τη συμμετοχή σχολείων από την Ελλάδα και την Κύπρο

Του ΝΙΚΟΥ ΒΑΤΟΠΟΥΛΟΥ

Ανάμεσα στους δεκάδες μαθητές από την Ελλάδα και την Κύπρο που ταξίδευσαν πολύ πρόσφατα έως την Κωνσταντινούπολη, όσοι ενήλικες βρεθήκαμε κοντά τους αντλήσαμε δύναμη και αισιοδοξία. Σκέψεις πολλές γεννούσαν όσα προσέφεραν οι ίδιοι οι μαθητές αλλά και όσα αφειδώς τους προσφέρθηκαν. Δεν ήταν μόνον η ζωντανία της εφηβείας, που ανέβλυζε διαρκώς, αλλά εκείνος ο μοναδικός συνδυασμός που φέρνει κοντά τη διψα για γνώση με τη χαρά της ζωής.

Για πρώτη φορά βρέθηκαν στο Διεθνές Μαθητικό Συνέδριο, που εδώ και λίγα χρόνια συνδιοργανώνουν το ιστορικό Ζωγράφειο Λύκειο της Πόλης με τα Εκπαιδευτήρια Μαντουλιδη της Θεσσαλονίκης.

Το συνέδριο, που τελεί υπό την αιγίδα του Οικουμενικού Πατριαρχείου, ήταν αφιερωμένο στον (Κωνσταντινούπολιτη) Γιώργο Θεοδοκό.

Εχει γίνει πλέον θεσμός, με κύρος και προοπτική. Ήταν η εμπόδιση σε μια σύνθετη εκπαιδευτική διαδικασία, όχι αυτονόητη, όχι προβλέψιμη, και γι' αυτό μοναδικά ζωγόνο και αφινδισιαστικά επιδραστική. Εφτασα με διερευνητικά αισθήματα περιέργειας και αδημονίας και έφυγα με αποσκευές πλήρεις ιδεών και αισθημάτων.

Το φετινό συνέδριο, που, όπως κάθε χρόνο, τελεί υπό την αιγίδα του Οικουμενικού Πατριαρχείου, ήταν αφιερωμένο στον (Κωνσταντινούπολιτη) συγγραφέα της Γενιάς του '30 Γιώργο Θεοδοκό (1906-1966)

Στο πλοίο για τα Πρίγκηπονισια και τον Βόσπορο, με στάσεις στη Χάλκη, την Πρίγκηπο και την Κοινότητα του Μεγάλου Ρεύματος, οι μαθητές απόλαυσαν το εκπαιδευτικό ταξίδι με εμπικωπή και καθοδηγήτη τον διευθυντή του Ζωγραφείου Γιάννη Δεμιρτζόγλου.

ακολουθώντας τη φιλοσοφία που θέλει κάθε συνέδριο να είναι αφιερωμένο κάθε φορά σε μία πνευματική προσωπικότητα ειδικού διαμετρήματος. Αν αυτή συνδέεται και με τον ελληνισμό της Πόλης, τόσο το καλύτερο, και στην περίπτωση του Γιώργου Θεοδοκό, η επιλογή προσφερόταν για πολλές συγκινήσεις, όχι μόνο για τον δημοφιλή και στα παιδιά «Λεωνή», με τις αυτοβιογραφικές μνήμες από την Πόλη, αλλά και για τη γειτνίαση του Ζωγραφείου με την πατρογονική οikia Θεοδοκό. Η ρίζα της οικογένειας ήταν από τη Χίο, όπως πολλές

οικογένειες Ρωμιών που προέρχονταν από το Αιγαίο ή την ηπειρωτική Ελλάδα και το Ιόνιο, αλλά ο Γιώργος Θεοδοκόκ ήταν ο ίδιος ένα παιδί, γέννημα θρέμμα, της κοσμοπολίτικης Πόλης. Το συγκινητικό ήταν ότι την πρώτη ημέρα του συνεδρίου, δηλαδή στις 14 Μαρτίου, αποκαλύφθηκε αναμνηστική πλάκα, στον μαρτόκοκο του Ζωγραφείου, ακριβώς απέναντι από το σπίτι του συγγραφέα εν μέσω χειροκροτημάτων. Ανάμεσα στους μαθητές που είχαν έρθει από διάφορα μέρη της Ελλάδας και της Κύπρου και που συ-

νάντησαν και τα παιδιά των σχολείων της Πόλης, ο Γιάννης Δεμιρτζόγλου, ο διευθυντής του Ζωγραφείου, αποκάλυψε την πλάκα με μία συμβολική κίνηση που προκάλεσε ενθουσιασμό. Μια μικρή, αλλά σημαντική, σελίδα είχε προστεθεί στην αναδιοργάνωση του αποθέματος μνήμης και σύγχρονες παρουσίες του ελληνισμού της Κωνσταντινούπολης. Το φετινό συνέδριο συνέπεσε, βεβαίως, με μία ατυχή φάση στις ελληνοτουρκικές σχέσεις. Αλλά αυτό, ευτυχώς, δεν επηρέασε τη διοργάνωση, γιατί ζητούμενο είναι η

παρουσία και η πνευματική ετοιμότητα, καθώς με μια δεύτερη ανάγνωση ο θεσμός του συνεδρίου στέκεται απέναντι στη συρρίκνωση του ελληνισμού. Αν μπορεί κανείς να συνοψίσει τον ατελείωτο ποταμό της ανθρώπινης προσπάθειας και των χιλιάδων ωρών εργασίας πίσω από το μαθητικό συνέδριο, θα μπορούσε να καταλήξει στη δύναμη της συνεργασίας και στην αξία της διαρκούς ζύμωσης. Το δικτυο που επισώζει πλέον γεννά η δημιουργική σύμπραξη του Ζωγραφείου με τα Εκπαιδευτήρια Μαντουλιδη, και του ζεύγους Γιάννη Δεμιρτζόγλου

και Ασπας Χασιώτη αντιστοίχως στη διεύθυνση των σχολείων, είναι πολύτιμο όχι μόνο για όσα αποκομίζουν ως εμπειρία και βίωμα τα ίδια τα παιδιά, αλλά για τη διατήρηση ενός ενεργού διαύλου μεταξύ Πόλης και Ελλάδας και Κύπρου.

Μη φανταστεί κανείς πως οι εκπλώσεις, τα δρώμενα και οι ξεναγήσεις στην Κωνσταντινούπολη, στον Βόσπορο και στα Πρίγκηπονισια ήταν προσανατολισμένα αποκλειστικά και μόνο στους μαθητές και τις μαθήτριες. Το ενδιαφέρον του θεομίου είναι ότι δημιουργεί νέες συνάψεις ανάμεσα στις γενιές και στο διαφορετικό υπόβαθρο των συμμετεχόντων, καθώς φέρνει κοντά τα δεκάδες παιδιά με κορυφαίους μελετητές και διανοητές και δημιουργούς σε μία συνύπαρξη λίγων ημερών που εγγράφεται ως πλούτος για όλους. Ετσι,

Πυκνές εμπειρίες από παρουσιάσεις και ξεναγήσεις για δεκάδες μαθητές στα ιστορικά μνημεία της Κωνσταντινούπολης.

βρεθήκαμε όλοι, μία μεγάλη παρέα, μικροί και μεγάλοι, μαθητές και εκπαιδευτικοί, επιστήμονες και ακαδημαϊκοί, ιθασιοί και λογοτέχνες, άνθρωποι που σε κάθε περίπτωση νιώθαμε ότι η παρουσία μας εκεί ήταν συνειδητή και όχι χωρίς λόγο. Απρόσμενα, η πολύπλευρη αποκάλυψη του Γιώργου Θεοδοκό με σύγχρονο λόγο και ματιά ήταν το μεγάλο δώρο του συνεδρίου. Ξαναδιαβάζουμε την «Αργώ» και το «Ελεύθερο πνεύμα» και σκεφτόμαστε και πάλι τη συμβολή του Θεοδοκό ως πολιτικού διανοούμενου και πολύπλευρου διανοητή.

Ιδέες και πρόσωπα, δράσεις και μέλλον

Πολλές εικόνες επανέρχονται ως απόσταγμα του μαθητικού συνεδρίου στην Κωνσταντινούπολη. Τα παιδιά να πλημμυρίζουν τη Θεολογική Σχολή στη Χάλκη, ο απόπικος από «Τη Υπερμάκω» στην Αγία Τριάδα της Χάλκης αλλά και στον μεγάλο λότζεο ναό Παμμεγίστων Ταξιαρχών της Κοινότητας Μεγάλου Ρεύματος, η επίσκεψη στο Πατριαρχείο, στην Αγία Σοφία και στη Βασιλική Κινιστέρνα, η μουσική βραδιά στον κινηματογράφο Επεκ και η ομιλία του συγγραφέα Αχμέτ Ουμίτ, τα εγκαίνια της έκθεσης «Τα Ωραία του Πέραν» στο Σισμανόγιο (με την επιμέλεια της Ιριδας Κρητικίου) από τον γενικό πρόξενο της Ελλάδας πρέσβη κ. Ευάγγελο Σέκερν...

Το θεατρικό αναλόγιο από το ΔΗΠΕΘΕ Καβάλας «Το ημερολόγιο του Λεωνή» σε σκηνοθεσία Θεωδώρα Γκόνη, σκηνογραφία Ανδρέα Γεωργιάδη και ερμηνείες του Στέλιου Μάινα και του Χρήστου Χατζηπαγιώτη. Η εξαγγελία του διαγωνισμού διηγήματος με θέμα «Στις γειτονίες της Πόλης», με κριτική επιτροπή τους Κατρίν Βελισσάρη, Θανάση Βαλτινό, Θέμη Πάνου, Γιώργο Σκαμπαρδώνη, Κατερίνα Σχινά... Η ανακίνωση από τον χρόνο του συνεδρίου θα είναι αφιερωμένο στον Αντώνη Σαμαράκη και η συγκινητική παρουσία της κυρίας Ελένης Σαμαράκη. Η μορφή και η παρουσία του Θωμά Κοροβίνη και τα όσα μοιράστηκε με λόγο και μουσική. Η έκθεση «Οι ήρωες του Λεωνή με ένδυμα περιπάτου» που ετοίμασαν οι φοιτητές του Τμήματος Σχεδιασμού και Τεχνολογίας Ενδυσης του ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας, το καλλιτεχνικό εργαστήριο «Η Πόλη του Λεωνή» με επιμέλεια εικαστικών, όπως του Γιώργου Κεβρεκίδη, που δημιουργεί στην Πόλη, οι πολλές σημαντικές ανακοινώσεις, όπως του π. Ευάγγελου Γκανά, της Εένης Μπαλωτή, του Κωνσταντίνου Καραβίδα, του Κώστα Γιαβή, της Φραγκίσκας Αμπατζοπούλου, του

Πίτερ Μάκριτζ, του Μάριου - Κυπαρίση Μάρου, του Γιώργου Γεωργή, του Αλέξανδρου Μπαζούκη, του Σταύρου Ανεσιτίδη και τόσων ακόμη, η παρουσία των οποίων δείχνει το εύρος και την ποιότητα. Μορφές ανάμεσα στα παιδιά, οι συγγραφείς Θανάσης Βαλτινός, Νίκος Δαββέτας, Κατερίνα Σχινά, Γιάννης Πάσχος, ο ποιητής Κυριάκος Σιφιλτζόγλου, ο καθηγητής Δημήτρης Τζιόβας, η Τουρκάλα μεταφράστρια του Θεοδοκό Νταμίλ Ντεμίροζου... Η εναρκτήρια βιντεοσκοπημένη ομιλία του Νίκου Αλιβιζάτου, ανιψιού του Θεοδοκό, έδωσε το πλαίσιο της συγκίνησης και της ιστορικής εμβάθυνσης. Οι πολύπλευρες πιυχές του Γιώργου Θεοδοκό, όπως αποδόθηκαν από τις εργασίες των παιδιών που είχαν δουλέψει σκληρά με τους καθηγητές τους και από τους εισηγητές, ανανεώνουν το ενδιαφέρον για έναν διανοούμενο συγγραφέα εντυπωσιακά διαχρονικό και επίκαιρο. Η σύνδεσή του με τον πυρήνα του ευρωπαϊκού πολιτισμού και τον πολιτικό φιλελευθερισμό, η μεταπολεμική ανακάλυψη της Αμερικής, καθώς και η μεταγενέστερη στροφή του προς την κατανόηση της Ορθοδοξίας ορίζουν ένα σύνθετο πλαίσιο προσέγγισης στο ανοικτό πνεύμα του Γιώργου Θεοδοκό.

Στο συνέδριο συμμετείχαν τα σχολεία: Ζωγράφειο Λύκειο, Ζάππειο Λύκειο, Μεγάλη του Γένους Σχολή, «Αξιον» Ιδιωτική Σχολεία, Γενικό Λύκειο Κύμης, Πειραματικό Λύκειο Πανεπιστημίου Κρήτης - Ρέθυμνο, Εκπαιδευτήρια Αυγουλέα - Λιναρδάτου, Κολλέγιο Αθηνών, Κολλέγιο Ψυχικού, Γενικό Λύκειο Πεδινής Ιωαννίνων, Λύκειο Παραλιμνίου, Παγκύπριον Γυμνάσιο - Λύκειο Λευκωσίας, St Catherine's British School, 4ο ΓΕΛ Αλίμου, Αμερικανικό Κολλέγιο - Pierce, 4ο ΓΕΛ Ξάνθης, Εκπαιδευτήρια Σύγχρονη Παιδεία, Εκπαιδευτήρια Ε. Μαντουλιδη.

ΝΙΚΟΣ ΒΑΤΟΠΟΥΛΟΣ

Η επίσκεψη στη Θεολογική Σχολή της Χάλκης ήταν από τις κορυφαίες εμπειρίες των μαθητών. Εκεί, πολλοί μαθητές και μαθήτριες διάβασαν αποσπάσματα από βιβλία του Γιώργου Θεοδοκό, παρουσία και του μητροπολίτη Προύσης κ. Ελπιδοφόρου, ηγουμένου της Ιεράς Μονής Αγίας Τριάδος Χάλκης.

Τα αποκαλυπτήρια της αναμνηστικής πλάκας απέναντι από την πατρογονική οikia του Γιώργου Θεοδοκό (αριστερά). Δεξιά, οι διοργανωτές του συνεδρίου, ο Γιάννης Δεμιρτζόγλου, διευθυντής του Ζωγραφείου Λυκείου, και η Ασπα Χασιώτη, διευθύντρια των Εκπαιδευτηρίων Ε. Μαντουλιδη.

